

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 «
 Helyben házhoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, december 3.

Apponyi napja.

Az országgyűlésen ismét Apponyi napja volt, felszólalt és felszólalása magával ragadta ötletességével, meggyőző erejével, szellemességével az egész Házat. Éppen azoknak a szónokoknak válaszolt, akik legerősebb támadást intézték a függetlenségi párt ellen: Hocknak és Polónynak. Apponyi beszéde megnyugtathatta az országot a felől, hogy a kormány politikája megfelel a nemzeti érdekeknek, a komoly politikai helyzet követelményeinek.

Tudósításunk a következő:

Elnök: Justh Gyula.

Napirenden van az

egyszakaszos javaslat.

Bauer Antal horvátul szól a javaslat ellen.

Nagy György: Birálatot akar mondani a kiegyezés felett. Ők nem tehetnek arról, hogy parlamenti csataterén a horvátok is megjelentek, hiszen a harcmezőn is megjelennek a harcosokon kívül a martalócok is. Példát hoz fel, hogy a perselyabló kollégájának mondja a becsületes embert, mert ugyan abba a templomba járnak, persze az egyik rabolni, a másik imádkozni.

Elnök: A hasonlatért rendreutasítja.

Nagy György: Csalódott a kiegyezésben. Hivatkozik az annabergi csatlakozásra, a dal máciai vasutakra, a választott birói hatáskörre. A bank, a kvóta és a magyar blokkról beszél. A bank kérdése egyenesen a függetlenségi párt kívánsága ellenére igenis be lett kapcsolva a kiegyezésbe és nem kikapcsolva abból. Ez a bekapcsolás az osztrákok érdeke. Beszél a Benedikt-féle bankformuláról. A kvótakérdés szoros kapcsolatban áll a hadsereg kérdésével, hisz a közös költségek oroszlanrészét a hadsereg emésztí meg.

Elmondja a magyar block történetét s rámutat arra, hogy mily drágán fizették meg a megválthatást. A domaniális költségeknél is megszaroltak bennünket. A javaslatot nem fogadja el.

Sándor Pál félreértett szavainak helyreigazításáért kér szót. Szerényit meggyanusítani

nem akarta, amit a Fejérváry kormány alatt tett, helyesen tette. Felolvassa Vörös László, volt darabant miniszter nyilatkozatát, amely szerint a szerződési formára való áttérésre az első lépést Vörös László tette meg. Wekerle szombati beszédére reflektál. Wekerle Tisza alatt, november 18-án, december 13-án, január 26-án a szabadelvűpárt tagja volt és tudtával onnan ki se lépett.

Wekerle nyilatkozata.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Ő azon idő óta, mikor Széll visszalépett, a szabadelvűpártban meg nem jelent sőt onnan ki is lépett. Régi miniszterelnöksége alatt elveket képviselt, amelyek mellett ha az ország megmaradt volna, nem dőlt volna össze a szabadelvű rendszer. Ahányszor a király kabinetalakítása előtt magához hívatta, mindannyiszor azon az elvi alapon állott, amelyen most kormányt vállalt. Ő vette fel a szerződéses kiegyezési forma gondolatát, a fogyasztási adók elkülönítését s azokat a katonai követelményeket, amelyeket sohasem licitált tul. A mi az ipartanácsot illeti, az nem politikai, hanem szaktestület s erre nézve kijelenti, hogy fentartja magának azt a jogot, hogy szakszerű működését politikai szempontok miatt meg ne szüntesse (Zajos helyeslés).

Sándor Pál: Pénzt adott ki! (Zaj).

Wekerle Sándor miniszterelnök: Csak ajánlottam, Isten mentse Magyarországot attól, hogy politikai változások esetén a szakszerű téren való működést is beszüntessék (Ugy van, ugy van!) ezt kívánta megjegyezni. (Lelkes éljenzés, taps.)

Nemzetiségi felszólalás.

Goldis László nemzetiségi: Elitéli az obstrukciót. A betervezett egyszakaszos javaslat nem felel meg a magyar alkotmányosság követelményeinek s a kiegyezés rosszabb a státuskvónál. Foglalkozik a banküggyel és a kvótával. Vitatkozik Szerényivel és Földes Béla előadóval. Az angol parlamentárizmussal foglalkozik.

Rakovszky elnök (ki időközben eltolgatta az elnöki széket). Tessék közeledni a tárgyhoz.

Goldis László: Részletesen beszélni kezd arról, hogy mit tart a francia törvény alkotmányellenesnek.

Elnök: Másodszor figyelmeztetem. Tessék a javaslatot a magyar alkotmányosság szempontjából bírálni.

Goldis László: Ha, mint a jelen esetben a szállítmányozási adónál, egyetlen szakaszban elintézhető az adóztatás, akkor az összes adókat és a költségvetést is el lehet egy szakaszban, rendelet útján intézni.

Tuskán Gergely szintén a javaslat ellen beszélt.

Apponyi beszéde.

Kevéssel három óra előtt Apponyi Albert gróf miniszter szólalt fel és nagyhatású beszédet mondott az egyszakaszos javaslatról ismét és magával ragadva az egész képviselőházat. — Az egyszakaszos javaslatot nem tartja a házszabályokba ütközőnek, mert hiszen ezek a törvényjavaslatoknak nem tartalmáról és formájáról, hanem tárgyalásuk módjáról intézkednek s ezt a javaslatot is szigorúan házszabályszerűen tárgyalják le törvénybe s a parlamentáris elvbe sem ütközik, mert nemzetközi szerződésekről van szó, amelynek részletein való változtatás az egésznek visszautasítással jelenti. Elismeri, hogy a kvóta fölemelése nagy terhe a kiegyezésnek, hiszen ezt elsősorban azok érzik, akik a kiegyezést létrehozták. E jobb kiegyezés az előzőknél. Sándor Pál amaz állítására, hogy ezt a kiegyezést a szabadelvűpárt sohasem fogadta volna el, azt feleli, hogy nem lehet arról vitatkozni, vajjon mit tett volna valaki olyan körülmények között, amelyek közt sohasem volt s a melyek közé soha jenni sem fog. (Zajos tetszés és derűtség.) A legerősebb fegyver nem volt a kormány kezében, így az összehasonlításnak még talán etikai jogosultsága nincsen (élenk helyeslés és tetszés.) Polónyi főleg nagyobb aggályt hangoztatott a javaslat ellen. Ezek között legfontosabb az, hogy a jelen kiegyezési javaslatok által lehetetlenné tettük a gazdasági önállóságot 1917-re és az önálló bankot. Ha ezek a vádak igazak lennének, nem szabad azt mondani Polónynak, hogy mindezekhez hozzájárulna, csupán nem a mai formában, hanem az ő óhajtott alakban (élenk helyeslés.)

Lengyel okvetetlenkedik.

Lengyel Zoltán: A kormánynak áll lehe tőségében! (Nagy zaj.)

Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszter: Ha az ország akarja, a kormánynak is!

Lengyel Zoltán: Igen a kormánynak! (Zaj balfelől.)

Felkiáltások: Hallgas! Pojácsa!

Lengyel Zoltán: Ki beszél? Kinek van köze hozzám? (Mozgás, elnök csenget.)

A szokásos évi nagy karácsonyi vásár megkezdődött,

mely alkalommal az összes raktáron lévő áruk tetemesen leszállított árakban lesznek elárusítva

ifj. KOHN SAMUEL áruházában.

A barsi főispán felmentése. Kazy Jánost, Bars vármegye főispánját a Felső-ezren állásától saját kérelmére felmentette és a barsvármegyei főispáni teendők ideiglenes ellátásával Lappay Gézát, Győr vármegye és Győr szab. kir. város főispánját bízta meg. Az erről szóló legfelső kéziratokat a hivatalos lap mai száma közli.

Az új Landwehrminister. Bécsből jelentik, hogy a Felső-ezren Lanendorfi Latscher Landwehrministert állásától fölmentette és Landwehrministerré Georgi miniszteri osztályfőnököt, vezérőrnagyot nevezte ki. A távozó miniszternek a bárói méltóságot adományozta a császár.

Elismerés hangja szociáldemokrata ajkáról.

Pernerstorfer Engelbert az osztrák szociáldemokrata képviselők egyik mélyebben gondolkodó tagja, aki a bécsi bencés gimnáziumban végezte tanulmányait, gyönyörű és megszívlelendő szavakban emlékezik meg egykori szerzetes tanáraitól és mélyen meghajtja elismerése zászlaját tanítói és nevelői kiváltsága előtt. »Le a gyalázatossal«, mondták a franciák a tanító egyházra; »butítja a népet« lár-mázzák a mai nagyhang, de a fentebbi díszítő jelzővel nagyon is ékeskedő demokratáink az elfogulatlanul gondolkodó pedig dicséretet zeng a szerzetes iskola kiváltságáról, jöllehet demokrata.

»Nem volt az én szerzetes tanáiraiban semmi türelmetlenség más vallásuakkal és nemzetiségekkel szemben«, mondja Pernerstorfer.

Az én tanáiraik nagyon okos és emberismerő férfiak voltak, akik a jövő embert nevelték bennünk. Valóban manapság, ha a

szomorúságtól, a nagy panasztól, hogy a hangja is elakadt . . .

— Nem tudom, mit beszélsz, Józsi . . . Olyan furcsa vagy ma, úgy nézel reám a szemekkel, mintha megölni akarnál. aztán ismét úgy, mintha meghalni szeretnél. — Nem értelek, nem tudom, mit beszélsz, Józsi . . . A hold, a csillagok — azok szépen ragyognak mindig, mindig. Én is elnézem hosszasan, sokáig. Édesanyámmal — mikor még élt — együtt néztük esténként a csillagokat. Ő jut mindig eszembe, valahányszor felnézek a csillagos égre. Ugy érzem, mintha a jó Isten onnan nézne le reám. Imádkozom is mindig a csillagokhoz s amíg összekulcsolt kezekkel kérem a jó Istent anyám lelkéért, addig folyton a csillagokat nézem és azok olyan kedvesen néznek reám, mosolyognak reám. És te félsz a holdtól? Igazán? Bohó vagy Józsi, a hold nagyon kedves, jóbarát, nekem leghívebb társam. Olyan szépen süt a földre és megezüstözi a vizet, a fák leveleit, a kis ágyamat, kezeimet. Azt kérde, Józsi, szeretlek-e téged? Igen, Józsi, mintha csak testvérem volnál . . .

— Nem tudnál másképpen szeretni, — Marinka? . . .

— Nem tudom, mi az . . .

A falu éjjeli óre hangosan kiáltotta az órát. Marinka felállt s befelé indult, Józsi felé nyújtotta kezét, jó éjszakát kívánt neki.

Józsi elfogadta kezét és olyan szomorúan válaszolt:

— Isten veled, Marinka! . . .

Elváltak. Józsi legelső gondolata az volt, hogyha nem szereti őt Marinka, hát elbujdosik a nagyvilágba.

Elért az erdőig Józsi. Leült egy nagy fa alá s nagy busan gondolkodott, hogy mit csi-

gimnáziumok egyáltalán nevelnek, hát a papi és szerzetes iskolák teszik azt legjobban. A jezsuiták intézetei tekintetben világhírűek. Ki ne ismerné hazánkban az ő nagyhirű kalocsai nevelő és tanintézetüket? A sz. Benedekrendi és más szerzetes iskolák pedig hazánk legmagasabb kulturájú intelligenciáját szolgáltatják. De nem természetesen az egyházi iskolák főlénye tudomány és nevelés tekintetében, hiszen a pap egész lelkét, idejét a tudományokra szánhatja, amit egy világi nem tehet, nevelésben pedig az egyház az ő finom szellemével a szülők után a legtermészetesebb tényező.

»Protekción soha sem vettünk észre, demokrata egyenlőség és igazságosság uralkodott intézetünkben. A protekción szelleme valóban teljesen elröpült a papi és szerzetes iskolákból. Miért? Mert a szerzetest megvesztegetni a világ javaival nem lehet. Igérj neki pénzt. Hiszen nem szabad pénzének lenni. A papi lélek sokkal erősebb, finomabb természeténél fogva, mintsem anyagiakkal meghódítható legyen.

»És ami a fő, azt mondja Pernerstorfer: A város ezekkel a szerzetesekkel jó hasznot csinált, mert néhány száz forint segítséget adott csak nekik. Van-e olcsóbb iskola, mint a szerzetesi iskolák. A társadalomnak csak fillérekbe kerül, míg az állami- és községi iskolák teljesen az adózó közönség vállait nyomják.

UJDONSÁGOK.

* **A városatyaválasztás.** Amilyen kevés élénkség jelezte, akár egy héttel ezelőtt még a közeledő városatyaválasztásokat, annál gazdagabb képe tárul ma-már elénk a polgárság érdeklődésének az összes városrészekben. A legnagyobb élénkség és érdeklődés Váradvelencén és Váralján mutatkozik, ahol minden nap egy-egy új mozzanat illeszkedik bele a választási mozgalomba. A választási küzdelem itt

náljon, mert visszamenni nem akart. A jó Istenhez fordult imájában, hogy küldje segítségét e nagy szerencsétlenségében. Elaludt.

Mikor felébredt, még sötétség volt s észrevette, hogy egy nagy, fekete palást van vállára akasztva.

Egy hang hallatszott aztán az erdő mélyéből, amely tudtára adta Józsinak, hogy a jó Isten levette a nagy szerencsétlenséget róla és ezentul ő lesz az éj. — Nagy szél kerekedett ekkor, amely Józsit vállán a palásttal egész az éjig emelte és aztán — nyugat felé vitte.

Másnap Marinka hiába várta a mezőn Józsit, csak nem jött. Szomorú volt egész nap, nem lelte helyét s bizony érezte ám, hogy nem úgy szereti ő Józsit, mint egy testvér.

Este, amikor álomra hajtotta fejét, szépen kérte a csillagokat, a nyájas holdat, az ő kedves társait, hogy mutassák meg neki az utat, amerre Józsi elment.

Alig derengett, amikor fölébredt. Csodálkozva nézett végig magán: Rózsaszínű, bő ruhája volt, vállából nagy, hófehér szárnyak nőttek ki, haja szétomlott a vállára és a fején arany korona volt.

Egy hang, — mintha szférák zenéje volna — így szólt hozzá:

— »Elűzted őt, ki téged igazán szeretett; te érzed ezután azt a fájdalmat, amelyet ő már végigszenvedett. Ugy legyen! Hajnalá váltóztál, örök időközön át nyomában fogsz járni kedvesednek! És most repülj! . . .

Marinka mindig Józsi nyomában repül, de soha utól nem érheti, mert amikor a hajnal felvirrad, az éjszaka már a föld másik felén van. Ez a hajnalhasadás meséje.

lész a léghesebb és a jelöltek megválasztásának esélyei itt a legbizonytalanabbak. Vasárnap délután a Dancs-féle vendéglőben a nagyváradi újságírók jelöltje mutatkozott be számos tekintélyes váradvelencei és váraljai polgár jelenlétében megtartott értekezleten. Az újságírók jelöltjét a váraljai és velencei polgárság rokonszenvesen fogadta. Ugyanaznap délelőtt Fried Ferenc érdekében járt küldöttség Szokoly Tamás pártelnöknel.

* **Békésmegye új főispánja.** Békésvármegye üresedésben lévő főispáni széke rövid időn be lesz töltve. A sok kombinált egyén közül, mint biztos forrásból értesültünk, Dóry Pál tolnamegyei alispánt nevezi ki a király főispánjának.

* **A megyei tisztújítások.** Biharvármegyénél megindult a tisztújítások érdekében. Most már kétségtelen, hogy harc lesz a két párt között. A megnövekedett függetlenségi párt fel fog vonulni és a közgyűlésen részt fog venni a választásokban. Míg a függetlenségi párt készülődik, a régi gárda szintén dolgozik. Fel fogja vonultatni a párt vezérét: Tisza Istvánt, aki a 67 es párt érdekében sikra fog szállani. Ez ideig mindkét párt külön-külön bizalmas értekezletet tartott, melyen megállapodások történtek a jövő tisztikar fölött. Az egyik párt az alispánnál tartott értekezletet, melyen jelen volt gróf Tisza István is. Az értekezlet határozatát a legnagyobb titokban tartják. Annyi azonban bizonyos, hogy az értekezlet nem nagy változásokat vett fel programjába. A vidékről két főszozolgabíró hagyott ki listájából és egynek áthelyezését mondta ki. A központból egy állás fölött értekeztek, melyet szintén új egyénnel akarnak betölteni. Az értekezlet szerint négy főszozlogabírói állás lesz üresedésben. Ez a négy hely úgy fog létre jönni, hogy kettőt a jelenlegiek közül nem választanak meg, egy Szöllössy halálával lett megüresedve és egyet a központba fognak beválasztani. A főispánnál tartott értekezlet eredményéből nem szivárgott ki semmi.

* **A megyei közigazgatási bizottság ülése.** Biharvármegye közigazgatási bizottsága ma tartja meg december havi ülését. Az ülésen Glace Antal főispán fog elnökölni. A bizottság tárgysorozatában felvett tárgyakból itélve elég érdekes ülésnek ígérkezik. A mai ülés lesz a mostani közigazgatási bizottságnak utolsó ülése, mivel januárban már a tisztújító közgyűlés által megválasztott bizottság fog gyűlésezni. A mai gyűlés a kisteremben lesz megtartva.

* **A köröstopai bíró fegyelmi ügye.** A megyén lévő fegyelmi ügyek lavinájából adjuk a köröstopai bíró fegyelmi ügyét, melyben marasztaló ítélet is lett hozva, amely ellen most a bíró felebbezést adott be. A bíró 100 korona pénzbírságra lett marasztalva, ami tekintve azt, hogy az ő fizetése évi 40 korona, elég súlyos büntetés. A felebbezésben a bíró sérelmesnek találja a határozatot azért, mert az ügyben a főügyész véleménye nem lett vele tudatva, melyre különben ő megtette volna kifogását. Igaz ugyan, hogy értesítették róla, miszerint a vélemény Nagyváradon megtekinthető, azonban ő nem jöhetett be Váradra, mert az utiköltség évi fizetésének felét vette volna igénybe. A főbíró különben azért lett elmarasztalva, mert egy sértésvész alkalmával nem járt el kellőleg s a sértéseket a legelőre

hajtatta ki. Ezzel szemben azt adja elő a bíró hogy a sertéseket azért hajtatta ki, mert a gazdák nem tudtak az állatoknak enni adni a nagy terményhiján. A sertéskihajtás után a jószágok közül egy sem pusztult el. Különböző kétségbe vonja még azt is, hogy sertésvész lett volna a községben, mert azok az állatok, melyeket az állatorvos betegeknek jelölt ki, még most is élnek. A főbíró *Palládi Viktor* kéri a szigorú ítélet megsemmisítését.

* **Szőllőssy Ferenc temetése.** Az elhunyt magyarcsekei főszolgabíró temetése iránt, ez ideig annyit állapított meg a család, hogy Abbáziából Gyulára fogja szállíttatni az elhunytat és ott pénteken fogja örök nyugalomra helyezni a családi sírboltba.

* **Nagyvárad éjjel.** A rendőrség radikális eszközökkel igyekszik elejét venni a csavargók elhatárolásának és éjjelenként az eddigieknél fokozottabb mértékben tart razziaikat. A múlt éjjel ismét tartott a rendőrség razziaát és ezuttal 18 csavargót tartóztatott le. Ezek közül többet 30 napi elzárásra is ítélte, a nem helyi illetőségűeket pedig illetőségi helyükre toloncoltatta. Ha másért nem, legalább a város éjjeli közbiztonsága érdekében minél előbb meg kell valósítani a bejelentési hivatalt.

* **Halálozás.** Mint részvétel értesülünk Veress László m. kir. alerldő felügyelő hétfőn reggel 7 órakor, életének 43-ik évében kinos szenvedés után elhunyt. A megboldogultat feleségén és gyermekein kívül számos rokon gyászolja. Az elhunyt alerldőfelügyelő temetése ma, délelőtt fél 10 órakor lesz a Lukács György-utcai 41. számú gyászosháztól.

* **Asztalokon való árulás.** Kálmán Béla vendéglős a külföld mintájára a nagyváradai piacon életbe akarta léptetni, hogy az árusok ne a földön, hanem asztalokon áruljanak. Erre vonatkozólag kérelmet is adott be a városhoz, honnan véleményezés végett Gerő Arminnak lett kiadva az ügy. A főkapitány tegnap tette meg véleményes jelentését, mely szerint a kérelem teljesítését a vállalkozó érdekében nem tartja teljesíthetőnek, mivel már jelenleg is asztalokon árulnak, csupán a zöldségféléket árusítják földről, vagy földreterített ponyvákra.

* **A külföldiek kimutatása.** Gerő Armin főkapitány tegnap tette meg jelentését a Nagyváradon tartózkodó külföldi illetőségű egyénekre vonatkozólag. A jelentések és kimutatás szerint Nagyváradon mindössze két idegen honosságú egyén van. És pedig *Smokovszky Sándor*, brazíliai és özv. *Herbert Mead* szül. Edith Campoel Smith vanadei honossági egyének. És több nem lenne? Tamáskodnak benne.

* **Tömeges lopások Élesden.** Megemlékeztünk róla, hogy Élesden Jakabfi Lipót kereskedése eddig ismeretlen okból kifolyólag keletkezett tűz pusztítása következtében csaknem teljesen elhamvadt. Most, mint tudósítónk jelenti, a tüzeset után a kereskedésből tüzes helyeken s a pincékben sok olyan cikk maradt meg, ami nem vesztett értékéből. Ezeket a cikkeket valahogy a község lakosságának jó része megközelítette s elhordta. Az ellopott tárgyak több ezer korona értéket képviselnek. A csendőrség most serényen nyomoz a tolvajok kézrekerítése végett és már ez ideig igen sok embernél találta meg a lopott tárgyakat.

* **Ujabb adomány az árváknak.** Nagyvágyáról egy névtelen jótévő Weimann Sándor utján 100 koronát küldött be a *Tiszántul* szer-

kesztőségébe, a Breder-ház katasztrófiája alkalmával özvegyeségre jutott Mőga Gáborné gyermekei részére. A szives adományt eljuttattuk a polgármesteri hivatalba. Ez adománnyal lapunk gyűjtése 310 korona 54 fillérre emelkedett.

* **A mentőosztály kimutatása.** A nagyváradai mentőosztály most közli velünk ez év november havi működéséről szóló kimutatását. A kimutatás szerint a mentőosztály az elmúlt hónapban 26 esetben beteget szállított és 26 esetben nyújtott első segélyt. Működését a múlt hónapban tehát 52 esetben vették igénybe. Mióta fennáll, a mentőosztály 1547 esetben teljesítette humanus feladatát.

* **Tapasziék az ügyészségen.** Szabó és Tapasi, valamint a könyvelő ur Tinédér csöndesen merenghetnek az összezsált 22,800 korona felett az ügyészségi fogházban. Most az egyszer bajba került az igazgatóság (?) mert van panaszos, melynek hiján ez ideig mindég felmentették őket. A két pénzszipoly már jó előre számított rá, hogy a jelenlegi manipulációból ismét kifognak kerülni. Nem gondolták, hogy most panaszra mer jönni minden megkárosított ember és e csalódásuk miatt aztán várhatják az igazságszolgáltatás ítéletét, mely végre lesujthat rájuk. A vizsgálóbíró a három ember kihallgatása után szükségét látta annak, hogy a letartóztatott emberekre az előzetes letartóztatást elrendelje. A három ember így fogságban marad mindaddig, míg a vádtanács nem hoz felmentő, vagy megerősítő határozatot.

* **A budapesti Uránia színház előadásai.** Mint jeleztük — a budapesti Uránia színház csütörtökön, december hó 5-én kezdi meg négy estélyre terjedő vendégszereplését a Kereskedelmi Csarnok nagytermében. A színház honorálni óhajtván a nagyváradai közönségnek a tavaszon tanúsított nagyfokú érdeklődését, legkiválóbb műsordarabjával keres most fel bennünket. Pekár Gyula »Párisi asszony« című műve egyike a jeles író legszebb alkotásainak. A szenzációs »Rendnek muszáj lenni« bemutatása iránt már a tavasszal számos helyről szólították fel a színház vezetőségét. Tormay Cecil »Virágok városa« című műve osztatlan tetszéssel találkozott az ország minden városában. Japán az utolsó előadás tárgya, Szemere Attilának, a korán elhunyt szellemes világfinak ragyogó humorral megírt munkája. A színház vezetősége teljesen új mozgóképekkel szerelte fel a téli körut alkalmából a színházat s ezen képek közt számos másut nem látható szenzációs darab is van. Jegyek az érdekes estékre már most előre válthatók Vidor Manó Rákóczy-uti könyvkereskedésében. Az előadásokon a külön összeállított eredeti zenét a 37-ik gyalogezred zenekara játssza el.

* **Ongyilkosság.** Sarkadi tudósítónk jelenti, hogy ott egy öreg ember borzalmas módon vetett véget életének. Gara Mihály, 73 éves jobb módú gazdaember tegnap délelőtt, mikor egyedül maradt, egy kötél segítségével felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt az öreg ember.

A legizlésebb férfi-fehérneműek nagy választékban ROTH M. utóda kalap- és uri divat üzletében.

EGYESÜLETEK.

A Katholikus Kör választmányi ülése. A Nagyváradai Katholikus Kör igazgató választmányja ma délután fél 6 órakor ülést fog tartani. Az ülés a kör helyiségében lesz megtartva.

TÁVIRATOK.

Wekerle bécsi utja.

Budapest, december 3. Mielőtt Wekerle bécsi utjáról hazatért volna, kijelentéseket tett a végzett intézkedéseiről.

— Nem kell rendkívüli eszközökhöz folyamodnia — ugymond — hogy a kiegyezés megszavazását biztosítsa. A delegációk még e hónap folyamán összeülnek tanácskozásra. A közös minisztertanács már elkészítette az összes javaslatokat, melyek a delegációk elé kerülnek. E javaslatok felől azonban a végleges döntés még nincs meg. Előterjesztést tett a miniszterelnök a királynak a horvát kormány kinevezéséről is.

Kamatleszállítás.

London, dec. 3. Az angol bank jövő csütörtökön le fogja szállítani a kamatlatat.

Lengyel Zoltán újabb vádjai.

Budapest, dec. 3. A Polónyi—Heltai pörben a járásbíró ítélete elégtelent adott Polónyinak: Heltai Ferencet két rendbeli rágalmasért elítélte 14 napi fogházra és 200 korona pénzbüntetésre, dr Komlós Agostot pedig két rendbeli becsületsértésért 60 korona pénzbüntetésre. A járásbíró ítélete dacára Lengyel Zoltán egész terjedelmében fentartja a vádat, sőt azt újabb vádakkal tetézi. Kijelenti, hogy a kérdéses 10 ezer forint igenis el van könyvelve a Dunagőzhajózási Társaság könyveiben provízió címén. Kijelenti továbbá, hogy egész adathalmazzal tudja bizonyítani, hogy Polónyi a Thaisz-korszakban közönséges betörőkel és tolvajokkal szövetkezett, akiket az igazságszolgáltatás keze alól kivont. Szávay Gyula és Splényi Ödön ezelőtt megvádolták evvel Polónyit, aki sajtópert indított ellenük, de később visszavonta. Heltai Ferenc is fentartja a vádat elitélése után is egész terjedelmében.

A portugál forradalom.

London, december 3. Madridból sürgönyzik: Oriási szenzációt kelt Lisszabonban az a hír, hogy a városi testőrség törzsorvosának házában hetven bombát találtak. A felfedezés annál megdöbbentőbb, mert a lisszaboni városi gárdát eddig egész Portugáliában a leglojalisabbnak tartották az összes csapatok között. — A bombalelet következtében szigorú vizsgálatot indítottak és eddig több mint száz embert letartóztattak.

Vasuti katasztrófa.

London, dec. 3. Porth állomás mellett (Wales) tegnap este egy tehervonat összeütközött egy személyvonattal. 31 személy megsebesült.

A horvátok hazaárulása.

Budapest, dec. 3. A függetlenségi párt ma este értekezletet tartott, melyen Visontai Soma megkérdezte a miniszterelnököt, hogy van-e tudomása arról, hogy a horvát képviselők a reichsrath délszláv képviselőivel konspi-

ráltak a monarchia ellen. Wekerle megnyugtató választ adott.

SZÍNHÁZ.

A hét műsora

Szerda: Casanova.

Csütörtök: Vig özvegy.

Péntek: Kerülő ut.

Szombat: Kerülő ut.

Vasárnap délután: Suhanc, este: Csillaghullás.

Vig özvegy, Casanova. Lehár bájos melódiai csendülnek fel újra csütörtök este a színházban. A Vig özvegy kerül ismét színre. A címszerepet Károlyi Leona játssza ismét és a szereposztás is a régi marad. Ma este ismét Casanova kerül színre; jövő héten kedden pedig változtatott szereposztással látja viszont a közönség Casanovát. A nagy női szerepet ugyanis Károlyi Leona játssza, Casanovát Szánthó Gáspár, az ördögöt pedig Toronyi fogja alakítani.

A szinigazgató koncessziója. Erdélyi Miklós a Szigligeti-színház ügyvezető igazgatója tegnap este érkezett haza Budapestről, ahol részt vett az Országos Színészegyesület gyűlésén. Ismeretes ugyanis, hogy Erdélyi Miklós január hó elsején lesz ténylegesen a színház igazgatója, mert addig a szinigazgatáshoz a belügyminiszteri engedélyt meg kell szereznie. Ezzel a kérdéssel foglalkozott a Színészegyesület gyűlése, amelyen Ditrói Mór elnökölt. Az értekezlet egyhangulag mondta ki, hogy a belügyminiszterhez Erdélyi Miklós kérvényét a legmelegebb ajánlással fogja felterjeszteni. Majd Ditrói Mór üdvözölte szép beszéddel Erdélyi Miklóst. Orvend azon — ugymond — hogy a vidéki szinigazgatók gárdája egy igazán képzett, lelkes, népszéru emberrel gyarapodik. Erdélyi Miklós meghatva mondott köszönetet az elnöki kitüntetésért. A szinigazgatói engedély a belügyminisztériumból a legrövidebb idő alatt leérkezik, úgy, hogy január elsejére nem lesz semmi akadály a szinigazgatásának.

Kerülő ut. Bernstein nagyszerű eddigi darabjaival: a Tolvajjal, Bakkarával szépségben vetélkedő darabja: a Kerülő ut pénteken kerül először színre. Ragyogó kiállítás, gondos rendezés, sok sok próba mutatja be e világhírű darabot a közönségnek, amely Bernstein eddigi darabjait is kitüntető szeretettel fogadta. A drámai gárda legkiválóbbjai játszanak és személyesítik meg Bernstein erős karaktereit. A művészi szenzáció felül péntek este a közönség más meglepetésben is fog részesülni. Péntek este vonulnak fel ugyanis először a szinpadra az új plafonnal ellátott diszletek.

Varázskeringő. Strauss diadalmas, szépségében, varázosságában a Vig özvegyvel vetélkedő darabja: a Varázskeringő december 15-én kerül színre. Nagy előkészületek előzik meg az előadást. Külön, fényes, káprázatos diszletek készülnek a darabhoz. Az előadást teljesen a Király színház előadás mintája után rendezik az igazgatóság. Az új diszleteket a leghíresebb magyarországi diszletkészítők: Burghardt és Kéri készítik. A Varázskeringő mellett nagyban folynak a próbák a Pajkos diákból és a szép Galatheából. E két nagyszerű, bájos muzsikájú darab egy estén, december 12-én kerül színre.

Igazságszolgáltatás.

Halálos verekedés.

A verekedés ez a speciális magyar legényi szórakozás, Biharmegyében talán Kőtegyán községben vett legnagyobb lendületet.

Ott valósággal sportszerűleg üzik a legények ezt a foglalkozást; a kötegyániak szolgáltatják a legtöbb adatot a statisztikának s legtöbb dolgot adnak a bíróságoknak.

Kétnapos hosszú tárgyalás után tegnap is egy ilyen esetben határozott a nagyváradai esküdtszék. A verekedés, mint rendszeren a korcsmában játszódott le, még pedig tragikusan, mert egy legényélet esett áldozatul a szomorú virtusnak.

Az áldozat neve: *Borbély Lajos* fiatal földműves, ki Kürti Imre, Ladányi János és Kelemen Gábor ottani legényekkel rossz viszonyban volt, »baltázás« is volt már közöttük késeléssel váltakozva, míg aztán f. évi szeptember 1-én döntésre került a dolog. E nap, vasárnap este előbbi 3 legény a Szövetkezeti korcsmából éjjel 11 órakor a Grósz Sándor korcsmájába ment át, hol szintén bál volt, leszámolni a régi haragossal. A három szövetséges megrohanta aztán Borbély Lajost, aki a kezében levő két sörös üveggel védekezett, a küzdelem azonban rövid volt, Kürti vastag do ronggal hamar leterítette, míg a másik kettő segítségére volt. A koponyára mért 2 ütés az orvosi vélemény szerint feltétlen halálos volt és Borbély a tett színhelyén azonnal meghalt.

Ez ügyben több mint 30 tanu lett kihallgatva s a tárgyalás másnap este 9 órakor ért véget. Mint bírósági elnök *Csulyok Béla* működött Korn L. és Szentlélek K. bírálkál. Elsőrendű vádlottat dr Adorján Armin helyettese, II-odrendűt dr Poyvár Széver, III-odrendűt dr Sarkadi József, Várady Zsigmond helyettese védte. A vádat dr *Virág Béla* főügyész képviselte.

Ugy a vád, mint a védelem magas színvonalon álló, jogi tekintetben tanulságos vitát produkált, különösen tetszett dr *Poyvár* nagyszabású vádbeszéde, melylyel elsőrangú kriminalistának bizonyult.

Az esküdtek ítéletét *Darvassy Lajos* városi tanácsos, esküdttönök hirdette ki, mely Kürti Imrét mint tettest, Kelemen Gábort és Ladányi Jánost pedig mint bűnsegédeket mondotta ki vétkeseknek s ez alapon a törvényszék Kürtiit 7 évi fegyházra, Kelemen Gábort másfél évi börtönre, Ladányi Jánost pedig 2 és fél évi börtönre ítélte. Védők az ítélet ellen semmiségi panaszt jelentettek be. A másodrendű vádlott Kelemen Gábort, az ítélet jogerővé válásáig szabadlábra helyezte a törvényszék.

Csöd. *Haász Manó* ellen tegnap megnyitották a csödot. Csödbiztos dr *Szegedy Lajos*, csödotmegmondnok *Jancsó Dezső* ügyvéd.

KÖZGAZDASÁG.

A gabonátözsde határidői.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, dec. 3.

Buza okt. 50 kilogrammonként 12.57
Buza apr. 1908 — — — 11.91

Rozs apr. — — — 11.81
Zab apr. — — — 8.51
Tengeri máj. 1908. — — — 7.32

Értéktözsde.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, dec. 3.

Osztrák hitelrészvény — — — 626.25
Magyar hitelrészvény — — — 734.75
Leszámitoló bank — — — 463.—
Rimamurányi — — — 509.25
Osztrák m. államvasuti részv. — — — 644.50
Közuti vasut — — — 528.50
Városi villamos vasut — — — 282.50

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1907. dec. 3.

Magyar arany járadék 4 száz. — — — 109.25
Magyar koronajáradék 4 száz. — — — 92.—
Magyar koronajáradék — — — 81.25
Magyar földteherment. kötvény 4. sz. — — — 92.—
Horvát-szlavon földteherment. kötvény — — — 95.—
Magyar nyerevény sorsjegy kölcsön — — — 185.—
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy kölcsön — — — 140.—
Osztrák járadék papírban — — — 95.25
Osztrák járadék ezüstben — — — 96.50
Osztrák járadék aranyban — — — 113.75
Osztrák korona járadék — — — 95.25
1860. osztr. államsorsjegyek — — — 146.—
Osztrák magyar bankrészvény — — — 1780.—
Magyar bitelbank-részvény — — — 733.50
Osztrák hitelbank-részvény — — — 626.50
Osztrák magyar államasuti részvény — — — 693.50
20 frankos (Napoleon) — — — 19.20

NYILTTÉR.

Kelemen Béla

könyvkötészete

NAGYVÁRAD,
Nagypiac-tér,
(Andrényi-palota.)

Oktatás.

Szülők figyelmébe!

A nagyváradai Középiskolai Internátusban gimnáziumi, reál, kereskedelmi és polgári iskolai tanulók mint bejáró növendékek középiskolai tanárok vezetése mellett az összes tantárgyakból lelkiismeretesen előkészítettnek.

Tisza Kálmán-tér.

Tisztelettel

Dénes Pál

internátusi igazgató.

Egész délután elfoglaltság.

Szigligeti-Színház.

Ma, szerdán, 1907. december 4-én,

Casanova.

Regényes nagy operette 3 felvonásban.

Az előjáték személyei:

Sátán	— — —	Hajnal György
A felesége	— — —	Tábory Frida
Casanova Jakab	— — —	Palásthy Sándor
Bonapart Napoleon	— — —	Bérczy Gyula
Barbarina	— — —	Reviczky Rózsi
Tonina	— — —	Csepreghi I.
Nanette	— — —	Simon Mariska
Bellina	— — —	Lengyel Margit
Marina	— — —	Lengyel Klára
Catinella	— — —	B. Horváth Irma
Bellino	— — —	Bakos E.
Lucie	— — —	Kemény Ilona

Az operett személyei:

Petruchio	) — —	
XV. Lajos	) — —	Hajnal György
Mózes	) — —	
Marion	) — —	
Pompadour	) — —	Tábory Frida
Lia	) — —	
Bakter	) — —	Bérczy Gyula
Peri	) — —	
Casanova Jakab	— — —	Palásthy
Barcarina	) — —	Reviczky Rózsi
Stallier	) — —	
Heloie	) — —	Simon Mariska
Zoe	) — —	
Bellino (utcai táncosnő)	— — —	B. Horváth Irma
Tonina	— — —	Csepreghy
Robespierre	— — —	Bartók
Solan	— — —	Rózsa

HELYTARAK: Nagypáholy 14 korona. Földszinti émeleti páholy 12 kor. Másodemeleti páholy 8 kor. Zselye 3 kor. Kórszék 2 k r. 40 fill. Támlásszék, 2 kor. Erkélyülés 1-ső sor 1 kor. 20 fill., közép 2-ik sor 1 kor. Erkélyülés oldal 2-ik sor 80 fill. II. emeleti zártzék 60 fill. Földszinti állóhely 1 kor., Diák és katonajegy a földszintre 60 fill. Karzati állóhely 40 fill. Egy szinlap 20 fill.

Jegyek előre válthatók a színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től fél 1 óráig, d. u. fél 4-től 6-ig. Esti pénztárnál 7 órakor.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap, csütörtökön szinre kerül:

Vig özvegy.

Operette 3 felvonásban.

REGÉNYCSARNOK.

A rejtélyes kerékpár.

— Regény. —

Írta: **Daniel András.**

(Franciából.) 74

A rendőrök egyike éppen e percben huzta ki Lauriol tárcáját a mellzsebéből.

— Annál rosszabb önre nézve, Melina kisaszony — mondá Lauriol. — Miután egyedül hagyott a bajban, kénytelen vagyok igazolni magamat. Nem tudta mindjárt megmondani, hogy a vőlegénye vagyok? De most már csitt!.. A házasságunk így is, úgy is vízbe esett.

Ez n szavaknál Lauriol merészen kiegyenesedett, mert látta, hogy a rendőr, aki tárcáját kinyitotta, egész bután áll a meglepetéstől.

A rendőr felemelte a fejét, aztán a szemével hunyorgatva, két érthetetlen szót sugott társának, kinek vasmarka azonnal elengedte

Lauriol karját. Most a második rendőr is a tárcá felé hajolt és a gyufa kialvó fényénél egy rózsaszínű kártyát látott, kabalisztikus jelekkel és a rendőrség pecsétjével ellátva.

— Mi a menkü! kiáltott fél — Pince-coeur!

A két rendőr előbb elképedve, aztán jó arcot mutatva, lecsüngő karral állt a szabaddá lett fogoly előtt.

Ez aztán szép historia! mormolta az egyik.

A másik a ház ura felé fordulva, szólt: — Nem lehet... mit sem tehetünk ezen ur ellen.

— Miért?
A rendőr habozott. Lauriol gunyosan nevetett.

— Sohase félj öreg pajtás, mond ki az igazat. Nicsen a világon buta foglalkozás! A titkos rendőrségtől vagyok, gróf ur ez az egész. De azért, hogy odatartozom, nem zárja ki, hogy nincs szívem — tette hozzá gunyosan, Melina felé fordulva.

— Spicli, édes leányom!... Spicli... Gratulálok! kiáltott fél d'Ambarés gróf.

Diadalmaskodott. Ohaján tul megboszulva érezte magát, mikor látta, hogy a kihívó komorna eltűnik a homályban és végignyulva a kaviesos porondon, zokogni kezd.

— Vegyék ezt — mondta a gróf, néhány aranyat nyujtva át a rendőröknek — igyanak ezzel ennek az urnak az egészségére... Hogyan is nevezték őt?... Pince coeur... Jól megérdemelt név tette hozzá gunyoros udvariassággal.

Aztán az inashoz fordulva, parancsolá:
— Anatol nyissa ki a hátsó ajtót.

(Folyt. köv.)

A szerkesztésért felelős

Dr. VUOSKICS GYULA.

Vonatok érkezése és indulása.

Nagyváradra érkeznek:

Budapest felől: Délben 12.26 (gyorsv.), d. u. 3.44, éjjel 10.00; d. u. 3.25; este 7.07 (gyorsv.); éjjel 1.42; éjjel 2.11 (gyorsv.); reggel 7.11.

Kolozsvár felől: Éjjel 10.44; éjjel 2.32 (gyorsv.); este 8.30; reggel 8.36 (gyorsv.); d. e. 11.10; d. u. 4.09 (gyorsv.); reggel 7.23.

Szeged—B.-Csaba felől: Reggel 8.28; reggel 9.40; délben 12.05 (motor); d. u. 3.10 (motor); d. u. 4.00; este 8.10.

Székelvíd—Margitta—Ermihályfalva felől: Reggel 9.04; d. u. 4.05; este 8.35.

Óssi—Gyoma felől: Reggel 9.20; este 8.25.

Belényes—Vaskóh felől: D. e. 9.49; este 8.44.

Nagyváradról indul:

Budapest felé: Éjjel 11.09; éjjel 2.38 (gyorsv.); d. u. 2.05; reggel 8.43 (gyorsv.); d. e. 11.36; d. u. 4.15 (gyorsv.); reggel 7.28.

Kolozsvár felé: Délben 12.41; d. u. 4.10; este 7.14 (gyorsv.); éjjel 2.08; éjjel 2.18 (gyorsv.); reggel 5.45.

Szeged—B.-Csaba felé: Reggel 6.02; reggel 8.01 (motor); d. e. 10.20; d. u. 1.13 (motor); d. u. 4.45; este 7.40.

Székelvíd—Ermihályfalva—Margitta felé: Reggel 7.18; délben 12.31; d. u. 4.25.

Óssi—Gyoma felé: Reggel 6.20; d. u. 2.00.

Belényes—Vaskóh felé: Reggel 5.30; d. u. 4.30

BIHARMEGYEI KERESKEDELMI, IPAR- ÉS TERMÉNY-HITELBANK.

Részvénykicserélési felhívás.

A f. é. május hó 16-ik napján tartott közgyűlésünkön elfogadott és a nagyvárad kir. törvényszéknél bejegyzett alapszabályváltoztatásnak megfelelően, intézetünknek minden 140 frttól szülő részvénye, a tartaléktökekből vett ráfizetéssel 300 koronára felelő új részvényre lesz kicserélendő. Ennél fogva kérjük a t. részvényeseket, hogy a birtokukban levő részvényeket, az összes még le nem járt szelvényekkel együtt

f. évi október 15-ik napjáig hozzánk postán bérmentve beküldeni, vagy intézetünk pénztárnál rövid uton beadni szíveskedjenek. A beküldött vagy beérkezett részvényekről elismervényt adunk vagy küldünk, melynek visszaadása ellenében a megfelelő új és a kellő szelvényekkel ellátott részvényeket f. évi december 15-ét követően ki fogjuk szolgáltatni. Ha a részvényes az új részvényeket más névre óhajtja kiállítani, mint amelyre régi részvénye szólott, akkor kérjük e kívánságát velünk a részvények beküldésénél darabonként 3 korona 88 fillér átírási költség beszolgáltatása mellett tudatni, mert különben az új részvényt ugyanarra a névre fogjuk kiállítani, mint amely a régi részvényen volt látható.*

Azon részvényeseket, kik a fent hivatott közgyűlésen részvénytökeik telemelése céljából kibocsátani rendelt új részvényekből jegyeztek, tisztelettel kérjük, hogy szintén f. évi október 15-éig méltóztassanak minket értesíteni, hogy e részvényeket egyenkint mely névre kívánják kiállítani. Ha e határidőig ily befizetést nem kapunk, e részvények a kellő értesítéseket teljesített részvényjegyzők nevére fognak szólni.

BIHARMEGYEI KERESKEDELMI, IPAR- ÉS TERMÉNY-HITELBANK.

* Alapszabály 6. §. A részvények osztálandók s így a részvény csak egyének, bejegyzett cégek, részvénytársaságok, egyesületnek, vagy más jogi személyeknek, esetleg erkölcsi testületnek nevére szólhat. 258

Árverési hirdetés.

Az Aradi ut mentén a Jelinek-féle kertész telep mellett levő s a város tulajdonát képező, mintegy 644 kb. utcai szemétből álló trágát a folyó évi december hó 10-én d. u. 4 órakor a városház bizottsági termében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés ellenében elárverelem.

Azon ajánlattevő, kire az árverés eredménye leütettni fog, köteles a megvett trágát 1908. évi január hó 15 ig teljesen elszállíttatni.

Az elárverezendő trágá mennyiségéért sem pedig minőségéért a várost semmitéle szavatosság nem terheli.

Nagyvárad, 1907. december hó 3-án.

Komlóssy József,
gazdasági tanácsnok.

Legjobbak
a
Moskovits
cipők.
Kossuth-utca 5.

Uj fényképészeti és festészeti műterem
Nagyváradon.

LEMBERT EDE

fényképészeti és
festészeti műterme

mely a modern kor kivá-
nalmainak megfelelően telje-
sen ujonnan épült Rákóczi-ut
8. szám a. (Fő-u. Györffi-ház)
megnyílt.

Műtermében készít:
Platin képeket
Aquerelleket
Olajfestményeket
és régi képek után új másolatokat.

Elsőrangú kivitel!

Uj üzlet! Uj üzlet!

**Lukács Nándor
butor-raktára**

műasztalos-, kárpitos- és díszítő műhelye
Nagyvárad, Fő-utca 8. sz. Széchenyi szállodá-
val szemben.

Allandó raktár: háló, ebédlő
uri szoba és
szalon berendezések, mindennemű modern styl
szerint. Vas, réz és hajlított fa butorok reudki-
vül nagy választékban. 210

Pontos kiszolgálás. Olcsó árak.
Kívánatra rajzok és költségvetések ingyen.

A „Tiszántul“-ra

előfizetést küldeni
minden nap lehet
aki már ma előfizet egy évre,
az január hó 1-ig a lapot
ingyen kapja.

*****

Hirdetések

felvételnek
e lap kiadóhivatalában.

*****

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI
SZÉNSAV-MŰVEK

ujonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily meny-
nyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT
a világhírű buziásfürdői szénsav forrásokból szik-
vizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb iparicélokra
Legkiadósabb természetes szénsav!

A bud. székesfővárosi vegyészeti s élelmiszer vizsgáló intézet 1907. évi 4615.
sz. vegyelmezési bizonyítványának kivonata: »Szaga és íze: rendes. Szénsav-
tartalma: 99.57 százalék. A vizsgált foly. szénsav ezek után a közegészségügyi
követelményeknek teljesen megfelel és magas szénsavtartalma alapján igen
jónak minősíthető.

Felvilágosítással készségesen szolgál. 248 1-200
**Muschong-buziásfürdői szénsavmüvek és ásvány-
vizek szétküldési telepe Buziásfürdön.**
Sürgönyeim: Muschong, Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

Üzlet felosztás!

Tudomására hozzuk a nagyérdemű közönségnek, hogy az évek óta fennálló detail-üzletünket, más vállalat miatt
teljesen felosztjuk, ellenben gyárunkat tetemesen megnagyobbítjuk
és a raktáron levő összes férfi-, női- és gyermekcipőket a legfinomabb kivitelig minden elfogadható árban áru-
Berendezés eladó! sitjuk el, kérjük ezen ritka alkalmat felhasználni míg a készletünk tart. Berendezés eladó!

Tisztelettel

Nádor Henrik és Társa

Nagy piac-tér, Kereskedelmi palota.

200 pompás zsebórát ingyen!

200 pompás Anker remontoir órát fog kiosztani a **Tolnai Világlapja** azok között, akik 1908. január havában a Tolnai Világlapjának négy egymásután következő számában megjelenő és egymással összefüggő rejtvényt helyesen fejtik meg.

Miből áll ez a rejtvény?

Ez a rejtvény egy közismert hazafias tárgy, magyar festményt ábrázol. A szétdarabolt kép egyes darabjait a Tolnai Világlapja négy egymás után következő számában mutatja be. A rejtvény megfejtése úgy történik, hogy a Tolnai Világlapja említett négy szá-
mából kivágjuk ezen képdarabokat s úgy állítjuk össze, hogy hiány nélkül az egész képet adják. A helyesen összeállított és papírra felragasztott képet pedig beküldjük a Tolnai Világlapjának, amely a kitűzött 200 Anker remontoir órát a helyesen megfejtők között fogja szétosztani. 241 -1 15

Hogy kik kapták meg ezen remek ajándékokat, azon 200 egyén névsorát a **„TISZÁNTUL“** 1908. február 16-iki számában fogjuk a nagyközönség tudomására adni. — A „Tolnai Világlap“-ját vidéken bármely újságelárusítónál 12 krért lehet megvenni.

